

БИОМОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТИМОФІЇВКИ ЛУЧНОЇ

Черватюк В.В., здобувач вищої освіти

Науковий керівник: **Федорук І.В.**, завідувачка відділення «Агрономія»

e-mail: fedoryk_i15@ukr.net

Коледж Подільського державного аграрно-технічного університету

Тимофіївка – одна з найпоширеніших злакових трав сінокосно-пасовищного використання у Лісостепу західному, цінна кормова рослина, використовується на зелений корм, сіно, сінаж, трав'яне борошно. Внесена до реєстру сільськогосподарських культур в Європейському Союзі.

Тимофіївка лучна (*Phleum pratense* L.) відзначається високими кормовими якостями укісної маси. За хімічним складом сіно містить 7,2 % протеїну, 5,9 % білка, 2,2 % жиру і 27,5 % клітковини. 100 кг даної кормової трави за поживністю складають 21 кг кормових одиниць і містять 0,9 кг перетравного протеїну. На 100 кг сіна тимофіївки лучної припадає близько 49 кормових одиниць. Своєчасно зібране сіно тимофіївки багате на каротин і вітамін С [2, 3].

Тимофіївка лучна – пізньостигла культура, хоча на весні розвивається досить швидко. Повного розвитку досягає на другий рік життя, утримується в травостой впродовж шести і більше років [1].

Багаторічна, нещільнокущова, злакова рослина 80-150 см заввишки із добре облиствленими пагонами. Коренева система мичкувата, розгалужена із тонкими коренями, проникає на глибину 80-100 см.

Стебла прямі, порожнисті, з 5-7 листками на генеративних і 5-15 листками на вегетативних пагонах. Листки плоскі до 1 см завширшки і 45 см завдовжки, жорсткуваті, звисаючі, розеточні. Суцвіття – колосоподібна густа циліндричної форми шорстка стиснута волоть (султан) 7-15 см завдовжки і 8-10 мм шириною. Колоски одноквіткові. Плід – пливчата зернівка, сріблясто-сіра, овальна, дрібна. Маса 1000 насінин 0,4-0,8 г.

Навесні відростає пізніше і повільніше від багатьох інших багаторічних трав. Період вегетації тимофіївки лучної становить 85-130 днів. Перехресно-вітрозапильна рослина. Колоситься в середині – наприкінці червня, на насіння досягає в середині – кінці липня.

Насіння тимофіївки починає проростати при 1 – 2°C, проте за вищої температури сходи з'являються швидше. Навесні розвивається досить швидко, але цвіте пізніше, ніж інші кормові трави. Восени ріст припиняється при температурі 5°C.

Тимофіївка лучна – світло- і вологолюбна рослина. У травостой росте 3-5 років і більше. Найвищий урожай отримують на другий-третій рік. Тимофіївка росте майже на всіх типах ґрунтів у районах достатнього зволоження. Витримує значну кислотність (4,5-5,0), але на кислих ґрунтах росте дуже погано. Найбільші врожаї її мають на глинистих, досить вологих ґрунтах, на луках і заплавах річок. На сухих піщаних ґрунтах сіяти її не рекомендується.

Норма висіву насіння тимофіївки у чистому вигляді становить 10-12, а в сумішці з конюшиною – 4-6 кг/га. Насіння висівають на глибину 1-2 см.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ

IV ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ (10 травня 2021 р.)

Після цвітіння стебла тимофіївки швидко грубіють і кормова цінність її знижується. Під час весняного відростання вміст протеїну в зеленій масі становить 15,5 %, а у фазі викидання суцвіть – 13,9 %, на початку цвітіння – 9,3 %, а при повному цвітінні – 8,1 %. Запізнення із збиранням призводить до значних втрат поживних речовин. Кращим строком скошування на сіно є період від кінця колосіння до початку цвітіння [1].

За врожайністю і поживністю тимофіївка лучна посідає одне з перших місць серед сіяних злакових трав. Дана кормова культура є основним злаковим компонентом бобово-злакових травосумішок у польовому травосіянні.

Список використаної літератури

1. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур: навчальний посібник. 4-те вид., випр. і доп. Львів : Українські технології, 2014. 1040 с.
2. Бабич А.О. Кормові і лікарські рослини в ХХ–ХХІ століттях. Київ: Аграрна наука, 1996. 822 с.
3. Микитенко А.П. Насінництво багаторічних трав. Київ: Урожай, 1976. С. 14–17.